

Vergaderjaar 2024–2025

30 351

Regeling grote projecten

Nr. 7

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 februari 2025

De Auditdienst Rijk stelt ten behoeve van de Tweede Kamer accountants-rapporten op over daartoe aangewezen «grote projecten». Hierover moeten nader gespecificeerde afspraken tussen de Tweede Kamer en de Auditdienst Rijk worden gemaakt. In deze brief doe ik een voorstel hoe hier op uniforme wijze invulling aan kan worden gegeven binnen de vaktechnische kaders waaraan accountants zich dienen te houden. Daarmee kan de Auditdienst Rijk tegemoet blijven komen aan de wensen van Uw Kamer ten aanzien van de informatievoorziening over grote projecten.

De Tweede Kamer heeft de mogelijkheid om langdurige en complexe projecten of wetgevingstrajecten onder de Regeling Grote Projecten aan te wijzen als «groot project». De bewindslieden die verantwoordelijk zijn voor dergelijke grote projecten zijn dan verplicht Uw Kamer uitgebreid en geregeld te informeren over de gang van zaken rond zulke projecten. Ten behoeve van de uitvoering van de parlementaire controle dienen de bewindslieden een basisrapportage en periodieke voortgangsrapportages aan Uw Kamer te zenden, voorzien van een accountantsrapport van de Auditdienst Rijk of een openbaar accountantskantoor.

De informatie die door de bewindslieden in hun rapportages aan de Kamer moet worden verschaft, is gespecificeerd in de Regeling Grote Projecten en kan worden onderscheiden in enerzijds historische financiële informatie en anderzijds informatie over (de ontwikkeling van) de doelstellingen, reikwijdte, planning en financiën van het project, de aan het project verbonden risico's en de wijze waarop het project wordt beheerst en beheerd. In het accountantsrapport moet volgens de Regeling Grote Projecten een oordeel worden gegeven over de kwaliteit en volledigheid van de financiële en niet-financiële informatie en over de beheersing en het beheer van het project. Voor de financiële informatie voldoet een «oordeel» van de accountant aan de informatiebehoefte van Uw Kamer, maar voor de andere informatie is die informatiebehoefte anders en breder. Hierbij staat voor de Kamer het handelingsperspectief

centraal. Een «oordeel» van de accountant voorziet niet in die behoefte, maar daarvoor is informatie nodig over ontwikkelingen, risico's en mogelijke tekortkomingen. Ik licht dat hieronder toe.

Een accountant moet zich in zijn beroepsuitoefening houden aan de gedrags- en beroepsregels van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). De NBA heeft verordenende bevoegdheid en heeft onder meer standaarden uitgevaardigd waaraan accountants moeten voldoen bij het aanvaarden en uitvoeren van een opdracht en bij het rapporteren over de uitkomsten daarvan. De benaming «oordeel» in deze standaarden heeft een specifieke vaktechnische betekenis. Dit geldt ook voor het rapporteren van «bevindingen» bij opdrachten tot het verrichten van «overeengekomen specifieke werkzaamheden». Zo is voor het kunnen geven van een oordeel een uitgewerkt en objectief normen- en wegingskader vereist, waaraan de accountant het object, waarover zekerheid moet worden geboden, kan toetsen. Een rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden dient zich strikt te beperken tot de feitelijke bevindingen die het resultaat zijn van de op detailniveau overeengekomen werkzaamheden, die vooraf nauwkeurig moeten zijn beschreven in bewoordingen die duidelijk, niet misleidend en niet voor verschillende interpretaties vatbaar zijn. Meer informatie ontvangt de Kamer dan niet van de Auditdienst Rijk.

Het is voor de Auditdienst Rijk belangrijk om de informatiebehoefte van de Tweede Kamer te kennen om op basis daarvan binnen het bovengeschetste vaktechnische kader het juiste opdrachttype te kunnen kiezen en invulling te kunnen geven aan de wensen van de Kamer. De Auditdienst Rijk heeft daar een beeld van gekregen uit algemene overleggen, schriftelijke vragen en technische briefings. Daarbij is gebleken dat vanuit Uw Kamer een andere duiding wordt beoogd met de term «oordeel» in de Regeling Grote Projecten dan de invulling die aan het vaktechnische begrip «oordeel» in de standaarden van de NBA moet worden gegeven. Voor het accountantsonderzoek bij historische financiële informatie wordt door de Tweede Kamer wel een dergelijk oordeel verlangd (controleverklaring), maar dat is niet het geval voor toekomstgerichte informatie en informatie over de beheersing en het beheer van het project.

De inschatting is dat het beter passend is om in de uitgangspuntennotitie, die de Kamer na de aanwijzing van een groot project na overleg met de Auditdienst Rijk opstelt, op heldere wijze te beschrijven wat de concrete verwachtingen en aandachtspunten van de Kamer zijn en welke aanwijzingen daaruit volgen voor de op te stellen accountantsrapporten. Daarbij kan, in meer of mindere mate, sprake zijn van maatwerk per project. De uitgangspuntennotitie vormt, samen met de daaruit voortvloeiende afspraken die de Auditdienst Rijk en de desbetreffende Kamercommissie over het grote project hebben gemaakt, het kader voor de beschrijving van de werkzaamheden van de Auditdienst Rijk. De Auditdienst Rijk werkt dit in nader detail uit en legt het uitgewerkte voorstel ter bevestiging voor aan de betrokken Kamercommissie. Dit vormt dan de opdrachtbevestiging voor de Auditdienst Rijk. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het vanuit de optiek van de Kamer gewenste handelingsperspectief. Een opdracht tot het verrichten van «overeengekomen specifieke werkzaamheden» ligt hierbij niet voor de hand, omdat de Kamer een andere en bredere informatiebehoefte heeft dan uitsluitend het verkrijgen van feitelijke bevindingen. Het gaat erom dat Uw Kamer ten behoeve van het kunnen uitoefenen van parlementaire controle op een groot project handelingsperspectief kan ontfangen aan de accountantsrapporten en daarbij informatie krijgt over ontwikkelingen, risico's en mogelijke tekortkomingen.

Op grond van het bovenstaande stelt de Auditdienst Rijk voor om de opdracht tot het verrichten van onderzoek naar de rapportages over grote projecten te splitsen in enerzijds een opdracht tot controle van historische financiële informatie, waarbij de Auditdienst Rijk een controleverklaring blijft verstrekken, en anderzijds een «overige opdracht» in termen van de standaarden van de NBA,¹ waarbij de Auditdienst Rijk aansluit bij de wensen die volgen uit de informatiebehoefte van de Tweede Kamer (handelingsperspectief voor het kunnen uitoefenen van parlementaire controle). Deze twee onderdelen zullen in het accountantsrapport door de Auditdienst Rijk duidelijk van elkaar worden onderscheiden. Het verdient aanbeveling om deze verduidelijking bij een eerstvolgende aanpassing in de Regeling Grote Projecten te verwerken.

Ik ga graag hierover in gesprek met uw Kamer.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

¹ Met «overige opdrachten» worden andere opdrachten bedoeld dan assurance-opdrachten of aan assurance verwante opdrachten (waaronder opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden).